

Prof. Dr. Kenan Binak
Prof. Dr. Barış İlerigelen

TEKNİK KARDİYOLOJİ

Prof. Dr. Deniz Güzelsoy
Doç. Dr. Tuğrul Okay

Yenilenmiş
2. Baskı

TEKNİK KARDİYOLOJİ

Prof. Dr. Kenan Binak
İstanbul Üniversitesi
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı
Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Barış İlerigelen
İstanbul Üniversitesi
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı

Prof. Dr. Deniz Güzelsoy
İstanbul Üniversitesi
Kardiyoloji Enstitüsü

Doç. Dr. Tuğrul Okay
International Hospital
Kardiyoloji Kliniği Direktörü

Elden gelen tüm çabaların gösterilmesine rağmen bu kitapta hatalar, eksikler ya da güncel olmayan bilgiler mevcut olabilir. Kitapta yer alan bilgilerin kullanımını tümüyle uygulayıcının sorumluluğu altındadır. Yayıncı ya da yazarlar hatalardan ve hatalı bilgilerin kullanımından dolayı sorumlu tutulamaz.

İstanbul, 2001

Dizgi ve Baskı:

Form Reklam Hizmetleri

Tel : (0212) 512 01 67

Faks : (0212) 528 08 78

Tüm hakları saklıdır.

Bu kitabın tamamı ya da herhangi bir bölümü yayınınızın izni olmadan çoğaltılamaz, kopya edilemez ve elektronik, mekanik, fotokopi vb yollarla nakledilemez

ÖNSÖZ

Kardiyolojide tekniğe dayanan tanı ve tedavi yöntemleri büyük önem taşımaktadır. Bu yöntemlerin giderek daha yaygın kullanım alanı bulmaları endikasyonları, uygulama teknikleri ve sınırlamaları konusundaki bilgilerimizi artırmıştır. Bu kitabın temel amacı kardiyoloji eğitimi'ne yeni başlamış ya da kardiyolojiyle ilgilenen hekimlere yaygın kullanım alanı olan ve uygulama tekniğinin önem taşıdığı yöntemlerle ilgili temel bilgilerin verilmesidir. Yazarların mümkün olduğunda kendi materyallerini kullanarak hazırladıkları bu kitapta Türk Kardiyoloji Derneği'nin son yazım kılavuzunda önerilen terimlere uymaya özen gösterilmiştir. Kitabın ilk baskısının gördüğü ilgi bizleri genişletilmiş ve güncelleştirilmiş ikinci baskının hazırlanmasına yöneltti.

İlk baskında olduğu gibi, bitmek bilmeyen düzeltme ve ekleme isteklerimizi sabırla ve güler yüze karşılayan Sayın Vildan Bizer'e teşekkürü borç biliriz.

Bu kitabın tüm okurlarımıza yararlı olmasını dileriz.

Prof. Dr Kenan Binak - Prof. Dr. Barış İlerigelen

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

BÖLÜM 1 KARDİYOLOJİDE İNAZİF OLMAYAN TANI YÖNTEMLERİ

EKOKARDİYOGRAFİ

YÖNTEM VE UYGULAMA

• GİRİŞ	3
• GENEL BİLGİLER	4
• EKOKARDİYOGRAFİK İNCELEME	7
KLASİK EKOKARDİYOGRAFİ YÖNTEMLERİ	14
• YENİ EKOKARDİYOGRAFİ YÖNTEMLERİ	54
• SOL VENTRİKÜLÜN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	59
• SOL ATRİYUMUN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	76
• SAĞ VENTRİKÜLÜN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	79
• SAĞ ATRİYUMUN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	86
• İNFERİOR VENA KAVANIN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	87
• TORASİK VE ABDOMİNAL AORTUN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	88
• MİTRAL KAPAĞIN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	90
• AORT KAPAĞININ VE AORT KÖKÜNÜN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	92
• PULMONER KAPAĞIN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	94
• TRIKÜSPİD KAPAĞIN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	94
• PERİKARDİN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	95
• EKOKARDİYOGRAFİ YÖNTEMLERİNİN GÖRECELİ YARARLARI	95
KAYNAKLAR	97

ÇEŞİTLİ HASTALIKLarda EKOKARDİYOGRAFİ

• EKOKARDİYOGRAFİ ENDİKASYONlarının GRUPLANDIRILMASI	103
• İSKEMİK KALP HASTALIĞINDA EKOKARDİYOGRAFİ	104
• KARDİYOMİOPATİLERDE EKOKARDİYOGRAFİ	111
• KAPAK HASTALIKLARINDA EKOKARDİYOGRAFİ	117
• PROTEZ KAPAKLARIN İNCELENMESİNDE EKOKARDİYOGRAFİ	148
• ERİŞKİNDE RASTLANAN DOĞUMSAL KALP HASTALIKLARINDA EKOKARDİYOGRAFİ	152
• TORASİK AORT HASTALIKLARINDA EKOKARDİYOGRAFİ	159
• PERİKARD HASTALIKLARINDA EKOKARDİYOGRAFİ	162
• KALP İÇİ KİTLELERİN DEĞERLENDİRİLMESİNDEN EKOKARDİYOGRAFİ	166

• EKOKARDİYOGRAFİ RAPORU	175
KAYNAKLAR	178
EGZERSİZ EKG’Sİ	
• GENEL BİLGİLER	183
• ENDİKASYONLARI	184
• KONTRENDİKASYONLARI	188
• GEREKLİ ELEMANLAR	188
• GEREKLİ ALETLER VE MALZEMELER	188
• TEST ÖNCESİ DEĞERLENDİRME	188
• TEST ÖNCESİ HASTA HAZIRLIĞI	189
• YÖNTEMLER	189
• UYGULAMA	190
• TESTİ SONLANDIRMA NEDENLERİ	191
• KOMPLİKASYONLARI	191
• TEST VERİLERİNİN YORUMLANMASI	192
• ÖZELLİK GÖSTEREN HASTA GRUPLARI	193
• EGZERSİZ EKG’Sİ RAPORU	197
KAYNAKLAR	198
AMBULATUAR TANI YÖNTEMLERİ	
• AMBULATUAR EKG (HOLTER)	199
• GENEL BİLGİLER	199
• AMBULATUAR EKG (HOLTER) YÖNTEMLERİ	199
• ENDİKASYONLARI	201
• GEREKLİ ELEMANLAR	203
• GEREKLİ ALETLER VE MALZEME	203
• HASTA HAZIRLIĞI VE UYGULAMA	203
• VERİLERİN YORUMLANMASI VE SINIRLAMALAR	204
• AMBULATUAR EKG (HOLTER) RAPORU	206
• AMBULATUAR KAN BASINCI ÖLÇÜMLERİ	206
• GENEL BİLGİLER	206
• AMBULATUAR KAN BASINCI ÖLÇÜM YÖNTEMLERİ	207
• ENDİKASYONLARI	207
• TEKRAR ÖLÇÜM GEREKEN HASTALAR	209
• GEREKLİ ELEMANLAR	209
• GEREKLİ ALETLER VE MALZEME	209
• HASTA HAZIRLIĞI VE UYGULAMA	210
• ÖLÇÜMLER	210
• VERİLERİN YORUMLANMASI	211
• AMBULATUAR KAN BASINCI RAPORU	211
• AVANTAJLARI	211
• DEZAVANTAJLARI VE SINIRLAMALAR	212
• SONUC	212
KAYNAKLAR	213
NÜKLEER KARDİYOLOJİ	
• Giriş	215
• RADYONÜKLİDLERİN KARDİYOLOJİDE KULLANIMI	215
• NÜKLEER KARDİYOLOJİK YÖNTEMLERİN KORONER ARTER HASTALIĞI TANISINDA KULLANIMI	225
• RADYONÜKLİD GÖRÜNTÜLEMENİN KARARSIZ ANGINA PEKTORİSTE YERİ	229

• KORONER ARTER HASTALIĞINDA PROGNOZ BELİRLEMEDE RADYONÜKLİD YÖNTEMLERİN YERİ	231
• RADYONÜKLİD GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİNİN AKUT MİYOKARD İNFARKTÜSÜNDE YERİ	233
• RADYONÜKLİD YÖNTEMLERİN MİYOKARD CANJILIĞININ ARAŞTIRILMASINDA DEĞERİ	237
• REVASKÜLARİZASYON ÖNCESİ VE SONRASI DEĞERLENDİRİMEDE NÜKLEER KARDİYOLOJİK YÖNTEMLERİN YERİ	239
• KAPAK HASTALIKLARINDA NÜKLEER KARDİYOLOJİ YÖNTEMLERİNİN YERİ	241
• HİPERTANSİF KALP HASTALIĞINDA RADYONÜKLİD YÖNTEMLERİN YERİ	241
• KARDİYOMİYOPATİLERDE NÜKLEER KARDİYOLOJİK YÖNTEMLERİN YERİ	241
• ERIŞKİNDE RASTLANAN DOĞUMSAL KALP HASTALIKLARINDA RADYONÜKLİD GÖRÜNTÜLEMENİN YERİ	242
• KALP DIŞI CERRAHİ GİRİŞİM ÖNCESİ RISK BELİRLEMEDE NÜKLEER KARDİYOLOJİNİN YERİ	243
KAYNAKLAR	244

BÖLÜM 2 KARDİYOLOJİDE İNVAZİF TANI YÖNTEMLERİ

KALP KATETERİZASYONU VE ARTERİYOGRAFİ

• GİRİŞ	253
• ENDİKASYONLARI	254
• KONTRENĐİKASYONLARI	255
• RİSK VE KOMPLİKASYONLARI	256
• KATETERİZASYON ÖNCESİ HAZIRLIK	259
• KATETERİZASYON YÖNTEMİNİN VE İNVAZİF TEDAVİ GİRİŞİMİNİN PLANLANMASI	260
• PERSONEL	260
• ALETLER	260
• SAĞ KALP KATETERİZASYONU	267
• SOL KALP KATETERİZASYONU	270
• BASINÇ ÖLÇÜMLERİ	275
• NORMAL BASINÇ TRASELERİ	276
• PATOLOJİK BASINÇ TRASELERİ	279
• VENTRİKÜLOGRAFİ	286
• KALP DEBİSİ ÖLÇÜMLERİ	292
• KALP İÇİ ŞANTLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	299
• KALP KAPAK ALANLARININ ÖLÇÜLMESİ	303
• KAPAK GERİ AKIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	305
• DAMAR DİRENÇLERİNİN ÖLÇÜMÜ	307
• KORONER KAN AKİMİ İLE İLGİLİ ÖLÇÜMLER	308
• KORONER ARTERİYOGRAFİ	311
• PULMONER ARTERİYOGRAFİ	325
• AORTOGRAFİ	327
KAYNAKLAR	331

DİĞER İNVAZİF TANI YÖNTEMLERİ

• KORONER ULTRASONOGRAPİ	335
• KORONER ANJİYOSkopİ	338
• KALP İÇİ ELEKTROFİZYOLOJİK ÇALIŞMALAR	340
• ENDOMİYOKARDİYAL BIYOPSİ	346
KAYNAKLAR	351

BÖLÜM 3

KARDİYOLOJİDE İNVAZİF TEDAVİ YÖNTEMLERİ

I- PERKÜTAN KORONER GİRİŞİMLER	355
1. PERKÜTAN TRANSLUMİNAL KORONER ANJİYOPLASTİ (PTKA)	356
2. PERKÜTAN KORONER ATEREKTOMİ	364
3. PERKÜTAN KORONER LAZER ANJİYOPLASTİ	365
4. PERKÜTAN KORONER STENT YERLEŞTİRİLMESİ	366
5. PERKÜTAN KORONER BRAKİTERAPİ	367
II- PERKÜTAN VALVÜLER GİRİŞİMLER	367
1. BALONLA MİTRAL VALVÜLOTOMİ	368
2. BALONLA AORT VALVÜLOTOMİ	371
3. PULMONER BALONLA VALVÜLOTOMİ	372
III- DİĞER PERKÜTAN GİRİŞİMLER	372
1. ATRİYAL SEPTAL DEFEKT (ASD) VE DUKTUS ARTERİYOZUS AÇIKLIĞI (PDA)'NIN PERKÜTAN OLARAK KAPATILMASI	372
2. İNTİRA-AORTİK BALON POMPASI YERLEŞTİRİLMESİ	373
3. PACEMAKER UYGULAMASI	375
4. TAKILABİLİR OTOMATİK KARDİYOVERTER/DEFİBRİLATÖR (AICD) YERLEŞTİRİLMESİ	382
5. ARİTMİLERİN KATETER İLE ABLASYONU	383
6. PERİKARDİYOSENTEZ VE BALONLA PERİKARDİYOTOMİ	384
7. HİPERTROFİK OBSTRÜKTİF KARDİYOMİYOPATİDE SEPTAL ARTER ABLASYONU	386
IV- KARDİYOVERSİYON VE DEFİBRİLASYON	387
KAYNAKLAR	390
TERİMLER SÖZLÜĞÜ	I
İNDEKS	VII